

2013WMC37

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 24 juni 2013 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Mw. drs. J.C.M. Versteeg (voorzitter), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), drs. R.E. de Vries (gedeputeerde), mw. drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), M.H.O. Boer (SP), mw. E.J. Broere (PVV), drs. K.E. Driehuijs (PvdA), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), W.J. Joustra (VVD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. M.C. de Korte-Verhoef (CDA), mw. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), W.J. Ubaghs (PVV), mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA), A.J. Schaddelee (ChristenUnie) en dr. I. Thonon (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig: mw. M.L. Engelsman (commissiegriffier) en mw. G. van Weerd (verslag);

Met kennisgeving afwezig: mw.drs. U.P. Blom (voorzitter) en mw. H.J. Keller (PvdD).

1. Opening

Wegens afwezigheid van mevrouw Blom, zal mevrouw Versteeg in deze vergadering optreden als voorzitter. Mevrouw Versteeg opent deze vergadering met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld met in achtneming van het feit dat er onder agendapunt 7 een ingelaste presentatie van Twijnstra en Gudde zal plaatsvinden. Nagezonden is een statenbrief EYOF, zie agendapunt 12.3, maar er is geen verzoek binnengekomen om dat te bespreken. Derhalve wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

3. Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts deelt in het kader van de jeugdzorg het volgende mede:

- Het verscherpt toezicht op de **SGJ** is vanaf 18 juni jl. opgeheven.
- De commissie is onlangs met een update geïnformeerd over de calamiteit in Zeist. Inmiddels is het **calamiteitenprotocol** jeugdzorg van de provincie Utrecht aangepast, met name waar het gaat om de afstemming met gemeenten. Onderzoek wordt uitgevoerd door de Inspectie Jeugdzorg en eind september van dit jaar wordt de rapportage verwacht. Samen met gemeenten zal de provincie Utrecht verder met dit onderwerp gaan, met het oog op de transitie van de jeugdzorg. Zo wordt er door de inspectie Jeugdzorg een congres georganiseerd over dit specifieke onderwerp. Mogelijk worden er ook anderszins nog congressen of workshops aangeboden om gemeenten de mogelijkheid te bieden zich zo goed mogelijk op hun verantwoordelijkheden voor te bereiden als het gaat om calamiteiten in de jeugdzorg. Morgen is er breed wethoudersoverleg en ook daar zal dit onderwerp van bespreking zijn.
- Wat betreft de 2,65% korting op de **doeluitkering jeugdzorg**, deelt gedeputeerde Pennarts mede dat daarover een hoorzitting heeft plaatsgevonden. Alle provincies hebben tegen deze korting bezwaar aangetekend. Het IPO heeft reeds pro forma beroep aangetekend, vooruitlopend op negatieve besluitvorming.
- Uitvoerig wordt met gemeenten gesproken over het **uitvoeringsprogramma 2014**, gebaseerd op het meerjarig beleidskader jeugdzorg, dat vorig jaar door de provincie

Utrecht is vastgesteld. Na afronding zal dit uitvoeringsprogramma 2014 ter kennisname aan de commissie WMC worden aangeboden.

Gedeputeerde De Vries deelt het volgende mede:

Er is een globale inventarisatie gemaakt van het *vastgoed onder jeugdzorginstellingen* en de problemen die zich dienaangaande voordoen. Het beeld is diffuus en de vastgoedsituatie verschilt sterk per instelling. Problemen doen zich voor wanneer er vastgoed moet worden afgestoten, terwijl daar bv. nog geen bestemming voor is. Voor een deel is de problematiek vergelijkbaar met die van de leegstaande kantoren. De provincie heeft geen juridisch instrumentarium, maar ook geen formele verantwoordelijkheid om dit op te pakken. Wel voelt de provincie vanuit het jeugdzorgdossier verantwoordelijkheid om met de problemen mee te denken.

De provincie Utrecht gaat tezamen met de jeugdzorginstellingen de omvang en de aard van de problematiek in kaart brengen. Nagegaan zal worden op welke manier de provincie hulp kan bieden. Mogelijk moet dat in de vorm van maatwerk per instelling. Ook kan dat worden gedaan vanuit de kadernota Wonen, omdat daarin een breed palet aan mogelijkheden wordt geboden. Getracht wordt het beeld in oktober volledig te krijgen. Vervolgens zal met PS worden gesproken over de problemen, de instrumenten die door de provincie kunnen worden ingezet en het maatwerk dat kan worden geboden om zo zorginstellingen op weg te helpen bij het vinden van een oplossing.

Daarbij tekent de gedeputeerde aan “dat het aapje niet op de schouder van de provincie gaat zitten”.

4. Verslag vergadering statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur d.d. 27 mei 2013

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

De heer Schaddelee memoreert dat hij van de gedeputeerde een antwoord heeft ontvangen op zijn vraag over de toegankelijkheid van de *Romeinse Wachttoeren*. Aangegeven werd dat de toren alleen op zondag open is maar dat daarvoor wel een telefoonnummer moet worden gebeld. Echter, het is hem gebleken dat er bij de wachttoren geen telefoonnummer wordt vermeld. Op geen enkele wijze wordt duidelijk hoe het publiek in de toren kan komen. Hij vraagt of dit alsnog kan worden hersteld.

Gedeputeerde Pennarts gaat na op welke wijze dit kan worden opgelost.

5. Rondvraag

De heer Driehuijs is blij dat de openstelling van *Huis Doorn* voor publiek grotendeels geregeld kan worden. Hij vraagt een overzicht van de acties die de provincie dienaangaande onderneemt; ook hoort hij graag welke rol de provincie voor zich zelf ziet weggelegd. Voorts is het hem gebleken dat in het poortgebouw van Huis Doorn een groot deel van de bilbibliotheek van de keizer is opgeslagen. Echter, het poortgebouw wordt geteisterd door kortsluitingen. Los daarvan is het risicovol dat een unieke collectie in een niet daartoe aangewezen bewaarplaats is ondergebracht. De heer Driehuijs vraagt of de gedeputeerde actie wil ondernemen om het unieke archiefmateriaal niet op een dergelijk gevaarlijke plaats te bewaren. Wellicht kan er in overleg met de gemeente Utrechtse Heuvelrug worden gezien hoe het brandgevaar in het poortgebouw kan worden verholpen.

Gedeputeerde Pennarts vraagt of bekend is of Huis Doorn actie onderneemt om genoemde problemen te verhelpen.

De heer Driehuijs heeft zijn zorg overgebracht aan de directeur van Huis Doorn die hem vervolgens liet weten bekend te zijn met het feit dat er regelmatig kortsluiting optreedt in het

Poortgebouw. Spreker kreeg niet de indruk dat er actie zou worden ondernomen om het probleem op te lossen. Hij zou het bijzonder betreuren wanneer dit erfgoed verloren zou gaan door een probleem dat bekend is en opgelost had moeten worden. Het lijkt hem goed hierop bestuurlijke actie te ondernemen.

Gedeputeerde Pennarts zegt dit toe. Ook zal zij een memo maken van de acties van de provincie Utrecht om bij te dragen aan de openstelling en het voortbestaan van Huis Doorn.

6. Termijnagenda

De voorzitter en de griffier delen mede dat de agenda voor de septembervergadering van de commissie WMC nog vrijwel leeg is. Afhankelijk van het aantal agendapunten, zal worden gezien of deze vergadering kan komen te vervallen. Wellicht kan daarvoor in de plaats een werkbezoek worden gepland.

Opties daarvoor zijn:

- Bezoek aan proeftuin jeugdzorg
- Gesprek met gedeputeerde Jeugdzorg van Flevoland.

Een uitnodiging voor PS is binnengekomen van Nationaal Monument Kamp Amersfoort om een bezoek te brengen aan dit Kamp. Kamp Amersfoort is nog steeds bij veel mensen relatief onbekend. Om dit te verbeteren wil het kamp zich vooral in de regio beter profileren. Omdat de relatie met regionale overheden van belang is, worden PS voor een werkbezoek uitgenodigd. Gevraagd wordt hoe de commissie tegenover deze uitnodiging van Kamp Amersfoort staat.

Mevrouw Broere is daarvan een groot voorstander.

De heer Thonon vindt dit eveneens interessant maar hij wil wel graag weten of er in relatie tot Kamp Amersfoort sprake is van een provinciaal belang.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat de provincie Utrecht in het verleden de nodige gelden in Kamp Amersfoort heeft geïnvesteerd, met name vanuit De Utrechtse Schatkamer, o.a. voor het digitaliseren van informatie. Nog steeds zijn er contacten met Kamp Amersfoort waar het gaat om de inter-museale samenwerking maar er is nu geen rechtstreekse financiële lijn meer. Het Kamp is wel onderdeel van de provinciale museale infrastructuur en is in dat opzicht ook een waardevolle partner. Ook is er een link met het Utrechts Archief.

De heer Thonon hecht het meest waarde aan werkbezoeken die wel een provinciaal belang hebben.

De heer Kocken kan zich vinden in een bezoek aan Kamp Amersfoort, maar dan in combinatie met andere musea in de buurt. In de werkbezoeken kan aandacht worden besteed aan het cultureel ondernemerschap in relatie tot het vergroten van draagvlak. Wat hem betreft hoeft dat niet in september te gebeuren, dat kan ook later. Hij weet dat mevrouw Alsem vooral opteert voor een werkbezoek in het kader van de jeugdzorg.

Spreker pleit ervoor dat deze commissie zo snel mogelijk zicht krijgt op de Erfgoedmonitor, die nu nog in ontwikkeling is.

Mevrouw Engelsman antwoordt dat de Erfgoedmonitor zal worden besproken in de presentatie die gepland staat op 30 september a.s..

Ook mevrouw Hoek vindt het zeer de moeite waard om een bezoek aan Kamp Amersfoort te brengen. Zij meent dat de provincie Utrecht onlangs subsidie heeft verstrekt voor de vernieuwing van de uitkijktoren op het terrein van het kamp. Wellicht dat dit kan worden

gecombineerd met een ander werkbezoek op de route, met een link naar Kamp Amersfoort. Wellicht zal zij hierover een voorstel indienen.

De heer Driehuijs ondersteunt het belang van het historisch besef van Kamp Amersfoort. Toch kan dat ook een particuliere beleving zijn. Hij ziet niet in waarom dat in de vorm van een werkbezoek van de statencommissie moet zijn.

Voorts verzoekt hij de griffie presentaties niet direct voorafgaand aan PS-vergaderingen te plannen; op dat moment heeft de PvdA altijd fractieoverleg.

Mevrouw Engelsman antwoordt dat presentaties indien mogelijk gepland worden tussen 11.00-13.00 uur. Zodat er voldoende ruimte is voor de fractieoverleggen.

De heer Thonon sluit zich aan bij het voorstel van de heer Kocken. Wellicht is een dergelijk werkbezoek te koppelen aan de evaluatie van het cultureel ondernemerschap die in het najaar gepland staat.

Mevrouw Boelhouwer sluit zich daarbij aan.

Zij constateert in de termijnagenda een verplaatsing van het koersdocument NHWL. Dat document zou vandaag worden besproken maar dat is naar november verplaatst.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat er meer tijd nodig is om een kwalitatief goed koersdocument op te stellen, temeer daar afspraken moeten worden gemaakt over de vraag welke taken provincies gezamenlijk of individueel gaan oppakken, ook met de partners vanuit het rijk.

7. Presentatie in het kader van het concept zienswijze Herindelingontwerp, in aanwezigheid van mevrouw W.E.M. Peper en de heer J.W.C. Voerman van Twijnstra Gudde
Gedeputeerde Pennarts deelt mede dat dit onderwerp betrekking heeft op de zienswijze van de provincie Utrecht voor de provinciefusie. Verwacht wordt dat de provincie Utrecht op 16 oktober a.s. een zienswijze zal indienen. Dat geldt ook voor gemeenten en anderen die daar een mening over hebben. Het herindelingvoorstel is vorige week door de minister gepresenteerd. PS hebben daar reeds eerder een voorschot op genomen toen gesproken werd over de voorwaarden van PS om eventueel in te stemmen met een provinciefusie. Eén van die voorwaarden was dat de inhoudelijke opgave leidend moest zijn. In de commissievergadering van BEM in april heeft zij daar een korte presentatie over gegeven en daar werd met name de systematiek toegelicht om te komen tot een zienswijze. Vanuit de taken is gekeken naar de opgaven en welk schaalniveau daarbij past. De onderdelen, die op deze commissie betrekking hebben, worden hier besproken. Deze presentatie met de aanname per taakgebied, zal in alle Statencommissies worden gehouden. Alles commissies krijgen de gelegenheid daarop te reageren. Zij benadrukt dat deze insteek bedoeld is voor Den Haag. Het is haar in gesprekken met Kamerleden namelijk gebleken dat er geen helder en duidelijk beeld is waar provincies voor staan en welke taken en opgaven provincies hebben.

Aan de hand van sheets licht mevrouw Peper de concept zienswijze Herindelingsontwerp uitvoerig toe. Na afloop van de presentatie kunnen er vragen worden gesteld. Alle PS-leden zullen deze presentatie t.z.t. digitaal ontvangen.

De heer Kocken verwijst naar sheet 11. De provincie Utrecht heeft ook een relatie met Zuid-Holland wat betreft de Limes en de Oude Hollandse Waterlinie, echter, dat komt daar niet naar voren. Wat hem betreft dient dit te worden toegevoegd.

De heer Driehuijs hoorde dat de varianten aan de meetlat worden getoetst. Concreet is zijn vraag wat de meetlat nu precies is: wie heeft die meetlat bepaald?

In sheet 13 wordt gesproken over het transformeren van kantoren naar woonlocaties. In het kader van het programma Binnenstedelijke Ontwikkeling, maar ook tijdens een bijeenkomst van de PvdA op 19 juni, is afgesproken dat het in dit kader niet alleen om kantoren gaat maar juist ook om andersoortige locaties, zoals winkels en leegstaande zorginstellingen. Hij stelt voor dat als zodanig aan te passen.

Op sheet 15 staat o.a. de organisatie van de nabijheid van de overheid voor burgers. Sinds jaar en dag is in bestuurlijk Nederland de gemeente de eerste overheid. De gemeente is dan ook de nabije overheid voor de burger hetgeen in allerlei decentralisatieopgaven tot uitdrukking komt. Hij vraagt wat er in het kader van de provinciale taak wordt bedoeld als het gaat om de nabijheid van de overheid voor burgers.

Voorts is de PvdA benieuwd naar de kosten van de inzet van Twijnstra Gudde voor deze operatie. Was het ook mogelijk geweest dat ambtenaren van de provincie Utrecht deze inventarisatie hadden uitgevoerd?

De voorzitter gaat er vanuit dat die laatste vraag door de gedeputeerde zal worden beantwoord.

De heer Voerman komt terug op de vraag over de meetlat. Elementen van de verschillende varianten, die aan de orde zouden kunnen zijn, zijn tijdens de presentatie belicht. Het gaat om de varianten die betrekking hebben op de huidige situatie van de provincie én het voorstel van minister Plasterk. Gekeken is naar opgaven, taken, bevoegdheden, samenhang, legitimiteit en kwaliteit. Aan de hand van een aantal vragen wordt getoetst in hoeverre de betreffende variant aansluit bij het schaalniveau van de vraagstukken die voorliggen. De Statencommissies worden gevraagd daarop te reageren.

Voorts wordt nagegaan in hoeverre de opgaven in voldoende mate de kernkwaliteiten van Utrecht borgen. Zo komen de plussen en minnen van de varianten in beeld en dat zal uitmonden in een genuanceerd beeld per variant. Zo wordt vergeleken hoe de verschillende varianten uitpakken op de aspecten van een krachtig middenbestuur.

Gevraagd werd naar de nabijheid van de overheid. Het is juist dat de provincie een bestuurslaag is die indirect in contact staat met de burgers. Gemeenten hebben een veel directer contact met burgers. De term “nabijheid van de overheid” wil zeggen dat dit niet betekent dat het schaalniveau per definitie bepalend is maar juist de vraag of men in staat is de vraagstukken via intermediaire organisaties in de nabijheid van de burger te brengen.

De heer Driehuijs vraagt of de heer Voerman fysieke nabijheid bedoelt of bereikbaarheid.

Voor een organisatie of een gemeente is de locatie van een provincie, waar deze ook gevestigd is, irrelevant.

De heer Voerman licht toe dat het voor de burger herkenbaar moet zijn voor welke taken de provincie aanspreekpunt is, in welke gedaante dat dan ook naar de burger komt. Via de intermediaire organisaties wordt de provincie het meest zichtbaar voor de burger. Inderdaad gaat het niet om bereikbaarheid of fysieke afstand.

De heer Driehuijs komt terug op de uitleg over de meetlat. Zijn vraag had niet betrekking op de gebruikte methodiek. Zijn vraag is wie bepaalt of iets positief of negatief is.

De heer Voerman antwoordt dat getracht wordt met de meetlat zo feitelijk mogelijk te beschrijven wat het beeld is van de verschillende aspecten per variant. Zo kan worden aangetoond dat een bepaalde variant leidt tot extra doorsnijding van economische

kerngebieden. Die signalen worden voorgelegd en of dat uiteindelijk als positief of negatief wordt gekwalificeerd, te midden van alle andere inzichten, is aan GS en PS.

De heer Joustra verwijst naar sheet 12 waar naar voren komt dat de wijkaanpak een provinciale taak is. Hij meent dat dit een taak van gemeenten zou moeten zijn. In relatie tot de meetlat, ziet hij niet hoe de provincie op wijkaanpak kan worden afgerekend.

Gedeputeerde De Vries licht toe dat de term “wijkaanpak” moet worden gezien in het licht van de binnenstedelijke opgave van de provincie. Al snel komt men dan op het terrein van de wijk, bv. Wijkersloot in Jutfaas. De provincie wil daar een impuls geven aan het herstructureren van kantoren en oude bedrijven en aan een woongebied. De provincie wil “hands on” met gemeenten nagaan hoe met behulp van een impuls wijken meer leefbaar kunnen worden gemaakt.

De heer Schaddelee is van mening dat sheet 4, kijkglas met de opgaven van de provincie, in deze discussie centraal moet staan.

Op sheet 12, woningmarkt, wordt ook de focus gelegd op woningzoekers. Hij vraagt of provinciale opschaling, vanuit de woningzoeker gezien, een voordeel kan zijn. Voorts sluit hij zich aan bij de opmerking van de VVD over de Oude Hollandse Waterlinie.

Mevrouw Peper begrijpt de vraag of is nagegaan wat de opschaling zou betekenen voor de woningzoekenden. Dat is nog niet getoetst en daar kan zij nu nog geen inhoudelijke uitspraak over doen.

Mevrouw Maasdam begrijpt dat nu vooral wordt getoetst of de sheets inhoudelijk juist zijn. Zij vraagt of er één conclusie wordt getrokken of komen er 6 verschillende beelden wat regionaal of gemeentelijk is? Is het aan GS en PS een conclusie te trekken of de fusie al dan niet gewenst is?

Gedeputeerde Pennarts beaamt dat nu in de vakcommissies wordt getoetst of de opgaven, taken en bevoegdheden van de provincie en het bijpassende schaalniveau, compleet zijn gedefinieerd. Vooraf staat vast dat enkele varianten zullen worden meegenomen, waaronder de P3 variant (is het voorstel van de minister). Nagegaan wordt wat het draagvlak is voor varianten. Dat is nu nog in ontwikkeling. Stap 1 is nu aan de orde, dat wil zeggen het toetsen of de aanname compleet is wat betreft taken en bevoegdheden. Stap 2 in het proces komt na de vakantie aan bod en dan worden alle varianten langs de meetlat gelegd.

Mevrouw Maasdam begreep van Twijnstra Gudde dat wel wordt beoordeeld welk schaalniveau de kernkwaliteiten van Utrecht het beste waarborgt.

Mevrouw Peper beaamt dat wordt nagegaan hoe de kernkwaliteiten in de verschillende varianten aan bod komen. In de volgende fase zal worden gezien hoe vanuit de inhoudelijke taken, gebruikmakend van kaartmateriaal, er ruimtelijke eenheden gaan ontstaan als het gaat om water, natuur en groen, de culturele opgave e.d. De ruimtelijke eenheden laten ook de schaalniveaus zien en deze zullen waarschijnlijk tot verschillende varianten leiden die vervolgens zullen worden getoetst. In ieder geval zal de P3 variant maar ook het huidige Utrecht varianten zijn, die getoetst worden.

De heer Ubaghs stelde in de commissie MME de vraag waarom voor deze aanpak is gekozen. Toen liet de gedeputeerde hem weten dat dit een meerwaarde voor de provincie zou opleveren. Hij heeft de presentatie van Twijnstra en Gudde nu voor de tweede keer gehoord maar nog steeds weet hij niet wat de meerwaarde is voor Utrecht. Een zelfde verhaal kan ook

voor Noord-Holland en Flevoland worden gehouden. Als er al een meerwaarde is, hoe wordt dat dan gebruikt in de zienswijze richting de minister?

Gedeputeerde Pennarts onderschrijft dat deze systematiek ook voor Noord-Holland en Flevoland zou kunnen worden gebruikt. Het is haar in de contacten met Den Haag opgevallen dat daar een beperkt beeld leeft waar een provincie voor staat en welke taken en opgaven een provincie heeft. Met deze invalshoek wordt duidelijk waar de provincie voor staat en welke schaal daar bij hoort. Zo wordt een deel van de zienswijze gevuld. Daarnaast zijn er meer aanknopingspunten, zoals een kosten-baten analyse van de minister. Ook daar zal de provincie Utrecht op reageren. De zienswijze van de provincie zal op meerdere peilers worden gebaseerd. De inventarisatie van taken en het schaalniveau is op verzoek van de commissie BEM met de vakcommissies besproken. Het geeft een goed beeld waar de provincie voor staat. Vanuit de inhoudelijke taken wordt vervolgens de passende schaal gezien.

De heer Driehuijs vindt het een goede zaak in Den Haag uit te leggen wat de taken en de opgaven van provincies zijn. Zijn vraag is of de provincie Utrecht in deze benaderingswijze samenwerkt met andere provincies wat betreft de zienswijze. Voorts meent hij dat een criterium als “professionaliteit” moeilijk te duiden is, in tegenstelling tot bv. “economische structuur”. Welke wegingsfactoren worden bv. voor professionaliteit gehanteerd en welk belang wordt daaraan gehecht? Wat dat betreft worden er onvergelijkbare grootheden naast elkaar gehanteerd.

Spreker vraagt of met behulp van allerlei kaartmateriaal voeding wordt gegeven aan de onderbouwing van de zienswijze van de provincie Utrecht. Hij vraagt of verwacht wordt dat de minister van mening zal veranderen wanneer hij het kaartmateriaal onder ogen krijgt. Spreker meent dat het een illusie is dat te verwachten.

Gedeputeerde Pennarts verwacht in die zin bij de minister niet zoveel beweging. Wel zijn de Eerste en Tweede Kamer geïnteresseerd in een aantal aspecten van de discussie en in de zienswijzen die door partijen worden ingebracht. Ook het element draagvlak is daarbij door de Tweede Kamer, ook door de PvdA, nadrukkelijk genoemd. Utrecht vertelt zijn eigen verhaal, vanuit de eigen randvoorwaarden die door PS zijn gesteld. Iedere provincie hanteert een eigen aanpak. Uiteraard zijn er onderwerpen die de provincies gezamenlijk raken, met name in het licht van de maatschappelijke kosten-baten analyse. De provincies hebben afgesproken of er wat dat betreft tot een gezamenlijke reactie kan worden gekomen. Het proces is echter dat iedere provincie met eigen PS en stakeholders discussies voeren en dat de standpunten ten aanzien van de fusie per provincie kunnen verschillen.

Gevraagd werd naar het budget voor de inzet van Twijnstra Gudde. Zij wijst erop dat provincieambtenaren zijn ingezet voor deze inventarisatie. Het gaat om een brede operatie die veel research vraagt. Extra capaciteit van Twijnstra Gudde is beschikbaar gekomen. TG helpt de provincie Utrecht zaken helder en systematisch in kaart te brengen. Ook al verschilt men van mening, toch is het belangrijk een systematiek te kiezen waarbij de relevante zaken naar voren komen. Zij kan geen eenduidig antwoord geven op de vraag over het budget voor TG. Er is een budget beschikbaar voor bestuurlijke vraagstukken van € 3,5 ton. Daar valt dit project binnen. Met TG is de financieringsafspraken gemaakt dat er in fases gedurende de voortgang van het project wordt afgerekend. Spreekster verzekert de commissie dat de kosten voor deze operatie binnen dit budget zullen blijven.

De heer Marchal begrijpt dat de uiteindelijke zienswijze in de PS-vergadering van september wordt vastgesteld. Vandaag gaat het alleen maar over de opgaven en taken van de provincie. Hij ziet de sheets vandaag voor de eerste keer. Wellicht was het handig geweest dat de

presentatie vooraf naar de commissieleden was gemaïld. Gesproken wordt over een integrale visie op het bestuur. Hij gaat er vanuit dat dit zich op heel Nederland richt. De minister wil nu een fusie tussen drie provincies er doorheen hebben, terwijl de overige provincies misschien later zullen volgen. Neemt Utrecht dat element ook mee? Wat betreft alternatieve varianten is zijn vraag in hoeverre Utrecht bezig is met een doelredenering. Zijn fractie hecht aan een bepaalde uitkomst van de zienswijze en hij gaat er vanuit dat GS en PS, in ieder geval een deel daarvan, dat ook willen. Hij vraagt hoe objectief dit onderzoek van de provincie kan zijn. De provincie Utrecht wil toch zelfstandig blijven en dat wordt getracht te objectiveren. Hoe wordt er gehandeld wanneer de uitkomst niet past bij het standpunt van Utrecht? Voorts memoreert hij het uitgangspunt “breed draagvlak”. De vraag is hoe dat kan worden bereikt.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag over de integrale visie. De Eerste en Tweede Kamer hebben via een motie bekrachtigd een visie te ontwikkelen voor rijk, regio en het lokale bestuur. Feitelijk gaat het hier om een brede maatschappelijke discussie. In voorkomende gevallen zal in het kader van de uiteindelijke zienswijze, presentaties vooraf aan de commissie worden toegezonden.

Gevraagd werd hoe objectief de provincie in zijn onderzoek kan zijn. Nadrukkelijk stelt spreekster dat niet is gesteld dat de provincie Utrecht zelfstandig wil blijven. PS in meerderheid staan op het standpunt dat een opschaling op voorhand niet wordt afgewezen, maar dat daar wel een aantal randvoorwaarden aan wordt gekoppeld. De randvoorwaarden worden in de meetlat als toetsingscriteria gepresenteerd. Met kaartmateriaal en objectieve gegevens wordt getracht zo goed mogelijk inkleuring te geven aan de taken en de schalen. Uiteraard bevat dat per provincie een regionale inkleuring. Met de objectieve criteria en gegevens zal er een goed onderbouwde, rationele zienswijze worden opgesteld. Gedeputeerde Pennarts wil de vraag over de invulling van het draagvlak graag met de commissie BEM voeren en niet met de commissie WMC.

Mevrouw Boelhouwer verwijst naar de regiodebatten die in augustus gepland zijn. Zij vraagt wat daarvan de bedoeling is en wat de opbrengst van de debatten moet zijn.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de insteek van de debatten is om de zienswijze met alle partijen voor te bereiden. Met de VNG is dat al gebeurd. De regiodebatten zijn met name gericht op lokale bestuurders, stakeholders, kortom allen, die zich een mening willen vormen over de consequenties van een provinciefusie.

De heer Thonon stelt naar aanleiding van de presentatie de volgende vragen:

- Op sheet 7 wordt aangegeven dat het woonklimaat van de provincie Utrecht uniek is. De vraag is wel in hoeverre andere provincies dat ook van hun eigen woonklimaat beweren. Hoe wordt dat in het onderzoek meegewogen?
- De onderzoekers kijken in hoeverre de herindeling bijdraagt aan de versterking van Utrecht maar de herindeling wordt op voorhand niet afgewezen mits o.a. aan de randvoorwaarde wordt voldaan dat wordt bijgedragen aan de versterking van de Noordvleugel. Beter zou het wat hem betreft zijn om op Noordvleugelniveau te kijken of de gehele Noordvleugel kan worden versterkt door de herindeling en niet alleen Utrecht. Wellicht heeft Utrecht op één aspect een klein minnetje, maar de hele Noordvleugel een grote plus, en dat zou dan niet moeten leiden tot het indienen van een negatieve zienswijze.
- Naar aanleiding van sheet 13 memoreert de heer Thonon dat de provincie bij monde van gedeputeerde Krol een zienswijze heeft ingediend op het ontwerp Rijksstructuurvisie Almere. Dat gaat over wonen en over samenwerking

woningbouwprogrammering tussen de Noordvleugel en de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland. Daarin wordt duidelijk onderbouwd waarom Utrecht het belangrijk vindt dat er woningen worden gebouwd in Almere, immers, de lijn Amsterdam, Almere, Utrecht wordt een daily urban field genoemd. Hij adviseert genoemde zienswijze mee te nemen in het onderzoek.

- Naar aanleiding van pag. 15 begrijpt hij uit het antwoord op de vraag van de PvdA dat de nabijheid meer moet worden opgevat als “zichtbaarheid”. Is dat wellicht een betere formulering?
- De vraag is voorts of er geografische varianten in de uitwerking worden meegenomen. Zo is er ook sprake van een Groene Hart provincie of willen partijen in Veenendaal of Rhenen zich liever bij Gelderland aansluiten.

Mevrouw Peper komt terug op de vraag of ook andere provincies een aantrekkelijk woonklimaat hebben. Dat zal zo zijn bv. in Overijssel en in Brabant, echter, het unieke van Utrecht is dat mensen heel graag in het midden van het land willen wonen, met vele verschillende kernkwaliteiten, met een goede bereikbaarheid in de directe nabijheid van prachtige grote groene landschappen. Vanuit het stedelijke gebied is de natuur erg nabij en toegankelijk en dat maakt Utrecht uniek. Gevraagd werd of het wellicht beter is op het niveau van de Noordvleugel te kijken. Het is zeker de bedoeling dat er ook op Noordvleugel niveau naar de verschillende elementen wordt gekeken. De visie van minister Plasterk heeft ook betrekking op de Noordvleugel. Er zal op verschillende niveaus en schalen worden gekeken. De reactie op de Rijksstructuurvisie, wat betreft de woningbouwopgave richting Almere, is bij de onderzoekers bekend en zal worden meegenomen bij de uitwerking.

Inderdaad laat “nabijheid” zich vertalen in zichtbaarheid en herkenbaarheid; dat is een nadere inkleuring en duiding van het begrip “nabijheid”. Dit zal worden meegenomen. Rekening zal er worden gehouden met geografische varianten. Vanuit de inhoud geredeneerd, zullen er voor verschillende gebieden verschillende varianten tot stand komen.

De voorzitter rondt de discussie af. Zij dankt de vertegenwoordigers van Twijnstra Gudde voor hun inbreng. Voor alle duidelijkheid stelt zij dat de presentatie van Twijnstra Gudde na afloop van de commissievergadering BEM naar PS zal worden gezonden.

8. Statenvoorstel Voorjaarsnota 2013

VVD, PVV en CDA hebben over deze Voorjaarsnota geen vragen.

De heer Schaddelee vindt in deze Voorjaarsnota niets terug over kasteelmusea en landgoederen, terwijl er wat dat betreft verschillende nieuwe ontwikkelingen gaande zijn. Naar aanleiding van bijlage 3, inkomensoverdrachten, merkt hij op dat de subsidie van Kunst Centraal en van het LEU wordt verhoogd, zonder enige toelichting. Hij vraagt dienaangaande om een nadere uitleg.

De heer Thonon verwijst naar pag. 50. In het coalitieakkoord is afgesproken dat sport en het sociale domein niet langer kerntaken van de provincie zijn. Toch wordt in 2012 de onderschrijding aangegrepen om het budget voor 2013 op te hogen. Waarom worden die middelen niet naar de algemene reserve overgeheveld?

Met betrekking tot Paushuize, pag. 57, vraagt D66 hoe het staat met de inning van de huur. Spreker vraagt of de verhuurkosten wegvallen tegen hogere energielasten. Is dat het geval, dan is het wellicht een idee om de energielasten via een zgn. energy service contract te verlagen.

De voorzitter wijst erop dat vragen over Paushuize thuishoren in de commissie BEM.

Mevrouw Boelhouwer constateert naar aanleiding van pag. 49 dat er in het Cultuurprogramma veel posten met een onderschrijving uit 2012 worden gecorrigeerd. Later komen ze terug als reserveproject Cultuur. Zij vraagt of dit daadwerkelijk in de projectreserves terecht komt of gaat dat naar de algemene reserve?

De heer Driehuijs verwijst naar pag. 55 waar wordt ingegaan op Kabinetszaken in relatie tot de subsidieverordening Archieven. O.a. staat er dat er met het Kabinet van de commissaris van de Koning is overeengekomen dat het budget etc.. Het lijkt alsof er over de subsidieverordening Archieven in dit huis een zware onderhandeling heeft plaatsgevonden. Spreker gaat er vanuit dat het hier gaat om een besluit van GS om dit budget over te hevelen. Hij vraagt of het beleid, dat bij het Kabinet van de Commissaris was ondergebracht, nu naar Erfgoed overgaat, ook in het kader van de wijziging van de Archiefwet en de aanstelling van een provinciearchivaris. Is dat het geval, dan zou het goed zijn dat te vermelden omdat er dan ook middelen naar andere afdelingen moeten worden overgeheveld.

Op pag. 61 is er sprake van een aanpassing van de Staat van Inkomensoverdrachten. Twee programma's worden gewijzigd, nl. 2 en 6. Voor LEU en Kunst Centraal worden twee bedragen genoemd. Gemeld wordt dat beide instellingen worden toegevoegd aan deze Staat van Inkomensoverdrachten. Niet duidelijk is of dit nieuwe additionele bedragen zijn of dat dit gewijzigde bedragen zijn. De bedragen in de tabel op pag. 61 kunnen niet worden gerelateerd aan de toelichting die er onder staat. Daar staat dat de subsidie voor LEU met € 30.000 wordt verhoogd en voor Kunst Centraal met € 75.000. Overigens moeten de cijfers in deze begroting overal met drie nullen worden gelezen; hij gaat ervan uit dat dit niet geldt voor de bedragen die op pag. 61 worden genoemd.

De heer Marchal leest dat de meicirculaire niet in dit meerjarenperspectief is verwerkt en dat er geen rekening is gehouden met nieuwe beleidsintensivering, zodat dit document nog een hoge mate van onzekerheid bevat. De SGP wil deze kanttekening wel plaatsen bij deze Voorjaarsnota. De informatieve waarde daarvan is beperkt.

Bij Erfgoed, herverdeling apparaatskosten, vraagt hij of een herverdeling van apparaatskosten ten laste gaat van het budget van Erfgoed. Dienaangaande vraagt hij om uitleg.

Mevrouw Hoek kan het project Kockengen Waterproof niet in deze Voorjaarsnota terugvinden.

De voorzitter laat weten dat deze vraag thuishoort in de commissie RGW.

Gedeputeerde De Vries verduidelijkt dat het project Kockengen Waterproof recentelijk is benoemd. Daarvoor zijn nog geen financiële middelen beschikbaar gesteld. Het gaat hier om water en bodem en daarom hoort dit thuis in de commissie RGW.

Gedeputeerde Pennarts laat weten dat zij niet alle technische vragen die zojuist zijn gesteld kan beantwoorden. Daarover zal later een schriftelijke beantwoording volgen.

In het kader van de Staat van Inkomensoverdrachten werd gevraagd of er sprake is van een verhoging van de subsidie. Zij stelt dat er geen wijziging is geweest in de subsidies van Kunst Centraal en van het LEU. Op de specifieke vraag hierover zal zij later antwoorden.

Inderdaad komen de apparaatskosten ten laste van het Erfgoedbudget.

De ChristenUnie zag ten aanzien van Kasteelmusea en landgoederen geen extra budget in deze Voorjaarsnota. Dat is juist omdat er ook geen extra budget is aangevraagd. Een en ander is conform de begroting die daarvoor staat.

Op de vraag waarom de onderschrijvingen 2012 van sport worden toegevoegd aan 2013 en niet naar de algemene reserve toevloeien, antwoordt gedeputeerde Pennarts dat het in dit

kader om kleine budgetten gaat. Daar is wat van overgebleven en dat wordt bestemd voor het Europees Jeugd Olympisch Festival. Indien nodig, kan er wat geld beschikbaar worden gesteld voor een sportlabel. Het gaat hier slechts om een bedrag van € 56.000. Overigens is haar een lager bedrag bekend. Bewust is ervoor gekozen de Alleato gelden beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg. Dat geld is bewaard gebleven ondanks het feit dat Alleato is opgehouden te bestaan. De provincie had die middelen al bij gemeenten in het vooruitzicht gesteld ten behoeve van de begeleiding van de decentralisatie jeugdzorg. Dat geld zal alsnog aan gemeenten beschikbaar komen. In dit geval is dus besloten een budget wat langer voor aanpalende taken vast te houden. Het geld wordt altijd aan geormerkte doelen uitgegeven, die overeenkomen met de labeling van het geld.

Gedeputeerde De Vries komt terug op de opmerking van de SGP met betrekking tot de mei circulaire. De meicirculaire was nog niet beschikbaar toen de Voorjaarsnota werd gedrukt. Dat betekent dat er slechts een beperkte blik kan worden geworpen op het meerjarenperspectief. Hij gaat ervan uit dat die circulaire spoedig beschikbaar komt. Additionele vragen kunnen in de commissie BEM worden gesteld. De heer Schaddelee meldt dat hij de meicirculaire zojuist naar de heer De Vries heeft doorgemailed.

De heer Driehuijs expliciteert een eerdere losse opmerking van hem over het meerjarenperspectief van de provincie. Hij wilde beslist niet somber overkomen. Er is veel geld over en dat is geen reden om bij de pakken neer te zitten. Vragen heeft hij over pag. 61. Betekent dat nu dat deze organisaties er bij komen? Stonden ze al in die Staat of zijn ze toegevoegd? De gedeputeerde stelde dat de subsidies voor LEU en Kunst Centraal niet verhoogd zijn maar dat staat wel in de toelichting. Wanneer de gedeputeerde erbij blijft dat er geen verhoging is geweest, dan stelt hij voor bijlage 3 van deze Voorjaarsnota aan te passen. Voorts herhaalt hij zijn vraag over het overhevelen van budgetten voor de provinciearchivaris e.d.: gaat dat vanuit het Kabinet over naar Erfgoed?

De heer Thonon begrijpt dat de gedeputeerde een klein stukje breedtesportbudget beschikbaar wil houden voor EYOF; wil zij dat voor de garantstelling aanwenden die wellicht aangesproken gaat worden?

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de kabinetskosten ten aanzien van de archivering. Het is juist dat bedoeld bedrag is opgenomen in het totaal dat naar het Utrechts Archief is overgegaan. Inderdaad staat dit in de Voorjaarsnota wat zwaar geformuleerd. De vraag van de heer Driehuijs over een eventuele aanpassing van bijlage 3 kan zij nu niet beantwoorden. Zij zal ervoor zorgen dat er alsnog inzicht komt in de vraag waarom deze twee instellingen op de Staat van Inkomensoverdrachten opduiken en om welke bedragen het gaat. Wat betreft de garantstelling van EYOF memoreert zij dat het in dit kader om een provinciaal flankerend bedrag voor sport gaat. Wanneer zij op de garantstelling uitkomt, zal zij eerst in de portefeuille kijken welke middelen er zijn. In de afbouw van de subsidies moest er wel eens een investering worden gedaan, bv. in Sport Service Midden Nederland. Er is nu nog een klein restbedrag over en dat zal worden meegenomen in de zoektocht naar dekking in verband met een beroep op de garantstelling.

De voorzitter sluit vervolgens de behandeling van de Voorjaarsnota.

9. Statenvoorstel adviesaanvraag inzake zendtijdtoewijzing regionale omroep

Mevrouw Hoek vraagt of de provincie Utrecht gemeenten subsidie verstrekt ten behoeve van de lokale omroepen. Overigens kan 50PLUS met dit voorstel instemmen.

De heer Marchal constateert dat RTV in staat is goede publieke regionale informatievoorziening te verstrekken. Die informatie wordt ook via internet aangeboden. Zijn echtgenote neemt daar kennis van en vindt de informatie van RTV van grote toegevoegde waarde. Hij sluit zich daarbij aan. Zijn vraag is of er ook andere partijen hebben meegedongen om zendtijd te verkrijgen. Hij leest daarover niets in dit voorstel. RTV Utrecht wil zich provinciaal presenteren, echter, in de vertegenwoordiging van het PBO zitten bijna alleen maar vertegenwoordigers uit de stad Utrecht. Is het inderdaad de bedoeling dat er meer regionale binding gaat ontstaan?

De heer Driehuijs laat weten dat de PvdA met dit voorstel kan instemmen.

De heer Boer constateert dat de provincie wettelijk verplicht is een organisatie aan te wijzen die de zendtijd gaat verzorgen. Tegelijkertijd is er maar één kandidaat die daarvoor in aanmerking komt, nl. RTV Utrecht. Concreet is zijn vraag waarom nog over dit voorstel moet worden gediscussieerd. Waarom heeft deze commissie dit voorstel niet ter informatie ontvangen?

Mevrouw Boelhauer vraagt eveneens of er meerdere gegadigden waren voor de zendtijdtoewijzing. Er zijn meer omroepen die bv. ook over provinciegrenzen heen zenden. In het statenvoorstel staat dat de samenstelling van het PBO voldoende representatief is. GroenLinks constateert dat jongeren niet in het orgaan vertegenwoordigd zijn. Ook wordt de aanwezigheid van kennisinstellingen en studenten gemist. In Utrecht studeren 75.000 jongeren en deze mogen in dit Orgaan steviger vertegenwoordigd worden. Voorts mist zij de inbreng vanuit het bedrijfsleven, bv. de Kamer van Koophandel. Dat alles zou nadrukkelijker in dit voorstel naar voren moeten komen.

De heer Thonon sluit zich voor een groot deel aan bij GroenLinks wat betreft het pleidooi voor het opnemen van jongeren in de Programmaraad. De toewijzing van zendtijd aan RTV Utrecht staat of valt met de representativiteit van de Programmaraad. De Programmaraad zelf ziet een tekort aan jongeren in de raad. D66 vraagt of de gedeputeerde richting Programmaraad een sterke aanwijzing kan geven om alsnog jongeren in hun geledingen op te nemen.

De heer Schaddelee heeft vernomen dat RTV Utrecht dagelijks 22% van de bevolking bereikt en de helft van de Utrechtse inwoners wekelijks. Dagelijks bezoeken 2 miljoen bezoekers de website van deze omroep. De ChristenUnie kan instemmen met voorliggend voorstel. Wel is het de vraag of ooit door de provincie is overwogen dit medium voor provinciale informatievoorziening in te schakelen, zoals ook gebeurt met de provinciale pagina's in regionale kranten.

Het is mevrouw De Korte gebleken dat niemand uit haar omgeving bekend is met RTV Utrecht. Dat is jammer. Haar vraag is hoe de randen van de provincie bereikt worden. Zij heeft RTV Utrecht pas twee maanden geleden ontdekt. De nieuwsvoorziening is plezierig. Wellicht moet de zender breder ontdekt worden dan de huidige 22%. RTV Utrecht biedt ook een breed programma aan. Het CDA kan met voorliggend voorstel instemmen.

Mevrouw Broere deelt mede dat de PVV met dit voorstel kan instemmen. Zij meent dat er in de provincie Zuid-Holland twee regionale omroepen actief zijn. Zij constateert dat twee leden van de PBO van RTV Utrecht daar op persoonlijke titel in zitten. Zij vraagt dienaangaande naar de achtergronden daarvan. Wellicht kunnen betrokkenen vervangen worden door een andere vertegenwoordiging, bv. van jongeren.

De heer Kocken deelt mede dat de VVD zich aansluit bij de vragen van GroenLinks. Voorts is zijn vraag wat het criterium is geweest om te concluderen dat het PBO een representatieve samenstelling heeft.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat de provincie geen geld beschikbaar stelt aan gemeenten ten behoeve van de lokale omroepen. De provincie ontvangt in de doeluitkering een bedrag voor het in standhouden van een regionale omroep. Dat bedrag moet geïndexeerd worden, zoals bij PS bekend is. Alle subsidierelaties hebben op hun provinciale subsidie een korting van 15% ontvangen maar met RTV Utrecht is men op de helft van die korting uitgekomen. De provincie is verplicht een regionale omroep te ondersteunen.

Inderdaad had ook een andere partij in aanmerking kunnen komen voor de zendtijdtoewijzing. Wanneer zich een andere kandidaat had gemeld, dan had de provincie kunnen afwegen waar het geld heen had moeten gaan. Er zijn inderdaad provincies die meerdere regionale omroepen ondersteunen. Op dit moment is er bij het rijk een brede centraliseringdiscussie gaande over de omroepen en de financiering daarvan. De provincie heeft geen redactionele invloed op RTV Utrecht.

De heer Kocken vraagt of de provincie andere partijen heeft uitgenodigd zich als kandidaat te melden voor zendtijdtoewijzing.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat dit voorheen nooit gebeurd is, ook nu niet. Temeer niet, daar er volop discussie gaande is over de positionering en financiering van omroepen. Nu is er eigenlijk een moment van windstilte maar daarna zal er, gelet op de centraliseringoperatie, ook binnen de regionale omroepen wel het een en ander gaan gebeuren, zo verwacht zij. Niemand heeft zich bij de provincie als nieuwe aanbieder gemeld maar er is ook niet actief een uitvraag gedaan.

Dagelijks bekijken 2 miljoen mensen ook de website van RTV Utrecht. Spreekster noemt deze cijfers bemoedigend.

Voorts onderschrijft zij de opmerkingen die gemaakt zijn over de representativiteit van het BPO. Dat zal in het advies aan het CvdM worden aangestipt. Overigens zijn er wel degelijk pogingen gedaan om organisaties of mensen bij de BPO te betrekken, bv. jongeren, studenten, VNO/NCW, maar dat is niet altijd succesvol geweest. Opnieuw zal de provincie naar de omroep benadrukken dat het gezien de identiteit van de regio belangrijk is o.a. studenten en onderwijsinstellingen in het BPO meer zichtbaar zijn.

De provincie Utrecht doet regelmatig zaken met RTV Utrecht. Dan gaat het meestal om aanvullende afspraken op verschillende dossiers. Zo zijn er programma's gemaakt over cultureel ondernemerschap, erfgoed, cultuureducatie maar ook jeugdzorg. Over het algemeen hebben die activiteiten ook een financiële component. De PVV maakte een opmerking over mensen die op persoonlijke titel zitting hebben in het PBO. Ook dat zal worden doorgegeven aan de omroep en terugkomen in het advies aan het CvdM.

De provincie heeft een wettelijke verplichting om een regionale omroep te financieren. Voorliggende notitie moet door PS worden vastgesteld en om die reden ligt dat nu in deze commissievergadering voor.

De heer Schaddelee vraagt nogmaals naar een provinciale pagina op RTV Utrecht.

De heer Thonon vindt het een goede zaak om in het advies aan het CvdM mee te nemen dat er jongeren moeten worden opgenomen in het orgaan. Voor alle zekerheid vraagt hij of de provincie geen enkele redactionele invloed heeft op RTV Utrecht. Dat laatste wordt door gedeputeerde Pennarts bevestigd.

Op de vraag van de heer Schaddelee antwoordt spreekster dat het de moeite waard is zijn suggestie nader te bezien. Op een aantal dossiers wordt er zeker samenwerking gezocht met RTV Utrecht. De provinciale pagina in kranten heeft een wat andere insteek maar wellicht dat dit meer multimediaal kan worden ingestoken. Zij vindt dit een punt van aandacht en neemt dat zeker mee.

De voorzitter constateert vervolgens dat dit voorstel als sterstuk aan PS zal worden gepresenteerd.

10. Stateninformatie jeugdzorg juni 2013

De heer Marchal vraagt de gedeputeerde of zij nog steeds een goed gevoel heeft over de transformatie van de jeugdzorg. Heeft zij nog steeds vertrouwen in de aanpak van gemeenten? Hij heeft gelezen dat enkele convenanten niet verlengd zijn. Hij vraagt wat daarvan de reden is. Komt dat initiatief bij gemeenten vandaan?

Op pag. 13 gaat het over het iets oplopen van de netto wachtlijst. Hij vraagt hoe dat te verklaren valt.

Pag. 16 gaat in op het budget. De vraag is of dat budget voldoende is of zijn er nog meer bestedingsdoelen te concretiseren? Wat hem betreft zijn de risico's op pag. 18 vaag geformuleerd. Zijn vraag is of er nu sprake is van een hoog of een laag risicoprofiel. Naar aanleiding van punt 4.1 vraagt hij of er door aanbieders ook concreet bezwaren zijn ingediend. Hoe moet dat verder worden ingeschat?

Mevrouw Van Viegen sluit zich aan bij een aantal vragen van de SGP. Wat is het gevoel van de gedeputeerde over de transformatie van de jeugdzorg richting deadline van 31 oktober? Ook zij heeft vragen over pag. 13. Daar wordt de suggestie gewekt dat de wachtlijst is opgelopen omdat de provincie een terugtrekkende beweging maakt die nog niet helemaal is opgevangen omdat de experimenteermiddelen van de gemeenten nog niet zijn ingezet. Zij hoopt dat het toch anders is omdat nu de indruk wordt gewekt dat deze mini transitie niet lijkt te slagen.

Zij dankt voor de heldere rapportage over de nazorg. Een kind dat na 1,5 maand op jeugdzorg terugvalt, komt in feite weer in een nieuw traject terecht, inclusief een nieuwe formele indicatiestelling. Zij vraagt of de gedeputeerde haar mening deelt dat dit bepaald geen ideale situatie is. Zij begrijpt dat de omvang van de groep, die na 30 dagen weer op jeugdzorg terugvalt, in het geheel niet bekend is. Dat is zorgelijk.

Zij complimenteert de gedeputeerde met de stagewebsite. De PvdA is daar erg over te spreken. Zij vraagt of er zicht is op de mate waarin er gebruik van de stagewebsite wordt gemaakt. Zo niet, dan kan dat wellicht in een volgende rapportage worden opgenomen. Ook de PvdA vindt de risicoparagraaf onder de maat. Dat moet steviger worden ingezet, bv. als het gaat om de risico's met betrekking tot het proces.

De heer Boer deelt mede dat de SP uit het veld meerdere signalen heeft ontvangen dat er wel erg veel nadruk wordt gelegd op het verlagen van de wachtlijsten. De indruk bestaat dat dit niet altijd op een verstandige wijze gebeurt omdat soms voorbij wordt gegaan aan de belangen van de cliënt. De SP maakt zich daar veel zorgen over.

Mevrouw Boelhauer constateert dat er in de media steeds meer zorg ontstaat over de transitie van de jeugdzorg. Er wordt gesuggereerd dat er grote problemen gaan ontstaan met kinderen in trajecten rond de transitieperiode. Zij heeft dat nog niet gehoord in de provincie Utrecht. Wel gaan er geluiden dat de gemeenten in Noord-Holland 80% van het budget aan oud moeten besteden en 20% aan nieuw, terwijl niet duidelijk is hoe het gaat met cliënten in trajecten.

GroenLinks heeft begrepen dat alle instellingen zienswijzen hebben ingediend. Is dat individueel of onder een gemeenschappelijke noemer gebeurd?

De heer Schaddelee constateert dat de wachtlijsten zijn gedaald terwijl de vraag naar jeugdzorg is gestegen. Dat is een knappe prestatie van de zorgaanbieders. Ook is het positief dat Utrecht boven het landelijk gemiddelde zit wat betreft de responstijd.

In paragraaf 1.2.4, nazorg, wordt aangegeven dat het aantal kinderen dat een herhaald beroep doet op de jeugdzorg niet systematisch wordt geregistreerd. Hij vraagt of hij dat zo goed heeft begrepen.

In paragraaf 3.2 wordt ingegaan op de 2,65 % korting op de doeluitkering. De helft daarvan wordt aan de zorgaanbieders doorberekend. Hij vraagt een toelichting op die korting en de gevolgen daarvan voor de zorgaanbieders. In de media werd het advies van de Rotterdamse oud-wethouder Geluk belicht, die in de commissie Jeugdzorg zit welke onderzoek doet naar de overgang van de jeugdzorg van het Rijk en provincie naar de gemeenten. Hij signaleerde dat het tijdspad op meerdere plaatsen onder druk komt te staan, o.a. omdat de landelijke kaderstelling steeds later wordt meegegeven terwijl de gemeentelijke beleidskeuzes steeds eerder gemaakt moeten worden, o.a. door de regionale samenwerkingsverbanden. Hij vraagt een reactie van de gedeputeerde op het tijdspad.

Mevrouw Maasdam hoort uit gemeenten positieve reacties op de aanpak van de provincie, bv. wat betreft procesbegeleiding, de schaalniveaus, de experimenten, de bijeenkomst van 4 april jl.. Dat alles wordt zeer door gemeenten gewaardeerd. Toch hebben gemeenten veel zorg over de transformatie en de kwaliteit van de zorg. Mogelijk worden indicaties in de toekomst door MBO-ers en niet meer door HBO-ers gesteld, terwijl aan de indicatiestelling concrete kwaliteitseisen moeten worden gesteld. De financiële kaders voor de transitie zijn nog niet helder. Gemeenten maken zich zorgen over de continuïteit van de zorg. Dat alles komt nog niet terug in deze stateninformatie. De transitiecommissie stelselherziening jeugdzorg signaleert dezelfde problemen als de gemeenten, met name waar het gaat om de continuïteit van de zorg. Zij begrijpt dat er ook transitiearrangementen moeten komen voor 31 oktober a.s. Daarin moet de continuïteit van de zorg worden meegenomen. Ook moet de zorginfrastructuur worden gegarandeerd terwijl er tegelijkertijd naar de frictiekosten moet worden gekeken. Zij vraagt of de vorderingen in dat traject voortaan kunnen worden meegenomen in de stateninformatie zodat PS dit kunnen volgen. Wellicht dat de stateninformatie meer het karakter van een spoorboekje kan krijgen waardoor er meer zicht komt op de kritische data. Haar andere vraag komt voort uit de voorjaarsrapportage. Daarin werd aangegeven dat er € 824.000 naar voren wordt gehaald voor het inzetten van de transitie. Het CDA kan daarmee wel instemmen. Wel zou het goed zijn het uitvoeringsprogramma voor 2014, dat eind van het jaar ter kennisgeving aan PS zal worden aangeboden, al in september ter bespreking in de commissie te agenderen, zodat kan worden gekeken naar de inzet van de gelden.

Zij begrijpt dat de nazorg niet kan worden gemeten. Dat is jammer omdat juist de nazorg veel informatie biedt over de kwaliteit van de zorg die wordt geleverd. Zij vraagt of er toch nog mogelijkheden zijn om de nazorg inzichtelijk te maken. Het zou jammer zijn dat dit onderwerp van de agenda zou verdwijnen.

Mevrouw Broere constateert dat er al vele opmerkingen zijn gemaakt en vragen zijn gesteld. Zij laat de voorpagina van de Telegraaf van 20 juni zien waarop staat “Noodklok voor jeugdzorg.” Steeds vaker komen de zorgelijke geluiden over de transitie van de jeugdzorg naar buiten. Nogmaals stelt zij de vraag of dit alles wel goed gaat komen. Zij vraagt hoe de gedeputeerde daarover denkt.

Op pag. 18 van de Voorjaarsnota staat dat de provinciale kennis zo optimaal mogelijk zal worden benut in het transitieproces en dat de provincie Utrecht en regio Zuid-oost overeengekomen zijn één van de provinciale medewerkers op detacheringbasis in te zetten in de regio. Dat vindt zij een hele goede zet om kennis en kunde aan gemeenten over te dragen. Zou het een idee zijn om dit voor meerdere regio's te doen? Verder sluit zij zich aan bij alle zorgen die reeds zijn uitgesproken.

Mevrouw Alsem stelt de volgende vragen:

- Gaat het met de experimenteermiddelen wel snel genoeg? Tot 31 juli mogen er voorstellen worden ingediend. Dan resteert er nog maar een half jaar om de projecten echt te gaan uitvoeren. Dat is redelijk kort. Is er wellicht nog iets te bedenken om gemeenten optimaal van de regeling gebruik te laten maken?
- In de rapportage staan goede voorbeelden van vernieuwende proeftuinen, bv. het inzetten van meeleefgezinnen voor kinderen met ouders die psychiatrische problemen hebben. Ook de inzet van integrale teams in Buurtzorg Jong, tezamen met scholen, is een goed voorbeeld. Ook staat er een voorbeeld van een projectleider Wrap Around Care. De vraag is dan wel in hoeverre dat vernieuwend is, mogelijk wel voor een bepaalde gemeente. Het is zaak dat de provincie gaat loslaten. Wel stelt zij de vraag, naar aanleiding van de proeftuinen, of een en ander voldoende snel gaat. Zien gemeenten van elkaar voldoende goede voorbeelden? PS zien die voorbeelden in deze rapportage. Wellicht is het een idee om de uitwisseling van voorbeelden ook naar gemeenten te laten gaan om de snelheid van vernieuwing te vergroten.
- De provincie onderneemt activiteiten om de transitie van de jeugdzorg te faciliteren. De vraag is in hoeverre de provincie samenwerkt met het transitiebureau van de VNG. Wordt die samenwerking geïntensiveerd?

Gedeputeerde Pennarts deelt mede dat zij een goed gevoel heeft over de samenwerking met gemeenten, waar het gaat om de transitie van de jeugdzorg. Er zijn grote verbeteringen te bespeuren. Alle partijen worden realistischer over elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden en in de regio is een hele goede samenwerking ontstaan. Er worden daadwerkelijk stappen gemaakt. Tegelijkertijd heeft de transitiecommissie Jeugdzorg haar tweede rapport uitgebracht waarin een aantal knelpunten wordt gesignaleerd, o.a. dat de aanpalende velden zoals LVB en GGZ een ander tempo hebben als het gaat om overdracht van taken, het samenwerken en experimenteren met gemeenten. Er is nog veel te doen, ook in de manier waarop kennis onderling wordt uitgewisseld. Inmiddels zal niemand meer zeggen dat het proces moet worden afgebroken, dat is het onderliggende gevoel. De weg terug wordt steeds minder voor de hand liggend, dus iedereen moet vooruit. Er is nog steeds vertrouwen dat de transitiedatum in 2015 wordt gehaald. Daarbij wordt steeds meer onderkend dat een aantal taken in 2015 direct moet worden nagestreefd terwijl andere taken niet uitvoerbaar zullen zijn in 2015. Dat betekent dat er prioriteiten moeten worden gesteld en dat moet worden geaccepteerd dat enkele zaken later zullen worden uitgevoerd. Deze fase is nu aan de orde. Er zijn dus nog wel obstakels maar de trein dendert wel voort, ook omdat alle partijen dit ook willen. In dit proces is 31 oktober een belangrijke datum, omdat gemeenten dan de arrangementen met de zorgaanbieders afgesloten moeten hebben. Wat wordt er gedaan met

cliënten die al in de jeugdzorg zitten? Instellingen moeten de gelegenheid krijgen om zichzelf te herpositioneren. Ook het IPO staat op het standpunt dat het mogelijk moet zijn dat gemeenten een deel van hun middelen besteden bij de bestaande aanbieders. Gemeenten beleven dit soms als een gedwongen winkelnring, echter, zij hoeven niet de oude producten af te nemen maar kunnen gebruik maken van een ander aanbod. Gemeenten zullen transitiearrangementen gaan afsluiten en zij krijgen de ruimte om dat op hun eigen manier te doen. Echter, wanneer er op 31 oktober geen goede afspraak ligt, zal het rijk ingrijpen en zal de continuïteit van zorg op een andere wijze worden gewaarborgd.

Het is juist dat er convenanten zijn die niet verlengd worden. De keuze daartoe ligt bij de gemeenten. Er is inmiddels een Transitieagenda afgesproken waarin gemeenten met elkaar en met de provincie onder leiding van een kwartiermaker afspraken hebben gemaakt over de mijlpalen die gehaald moeten worden om te zorgen dat iedereen in 2015 klaar is om de jeugdzorg te organiseren. Dat komt in de plaats van de convenanten. Gemeenten stonden op het standpunt dat de convenanten niet meer herbevestigd behoeften te worden, gelet op de bindende afspraken uit de Transitieagenda.

Voorts zegt gedeputeerde Pennarts toe dat zal worden nagegaan of de risicoparagraaf beter en concreter kan worden ingevuld. Aan de transitie van de jeugdzorg zijn absoluut risico's verbonden, al was het maar omdat gemeenten nog niet goed in beeld hebben welke middelen ze ontvangen en om welke cliënten het precies gaat en de onduidelijkheid over kaders. Het is juist dat de jeugdzorgaanbieders bezwaren hebben ingediend. Alle provincies hebben hun subsidierelatie met de jeugdzorginstellingen opgezegd. De instellingen hebben daarop gereageerd met het indienen van een bezwaarschrift. De frictiekosten op zich vormen een aparte discussie.

De zorgarrangementen die voor 31 oktober moeten zijn afgesloten, zullen worden beoordeeld, mogelijk door de Transitiecommissie. Zijn de zorgarrangementen onvoldoende, dan zal worden afgedwongen dat continuïteit van zorg mogelijk wordt.

Geconstateerd werd dat de wachtlijsten iets oplopen o.a. door de experimenteerruimte. Jeugdzorginstellingen zijn ruim € 3 miljoen kwijt aan de uitkering. Dat geld zal wel op een andere manier bij ze terecht komen, maar dan met gemeenten als opdrachtgever. De instellingen krijgen per direct € 3 miljoen minder middelen, dat van invloed is op de beschikbare zorgcapaciteit. Gemeenten hebben tijd nodig om in de experimenteerruimte te bepalen welk zorgaanbod ze nodig hebben en van wie ze dat willen inkopen. Daar zit een termijn tussen. Daarom is afgesproken dat dit op 31 juli rond moet zijn. Dan zullen de gemeentelijke plannen worden beoordeeld. Lukt dat niet, dan zal de provincie weer middelen bij zorgaanbieders uitzetten. Er is de gedeputeerde veel aan gelegen om op een goede manier in een goede samenwerking veel middelen bij gemeenten neer te leggen en vooruit te lopen op de transitie. Richting de Kamer heeft de provincie aangegeven graag meer ruimte te willen hebben dan nu wettelijk mogelijk is om de experimenteerruimte bij gemeenten uit te breiden. Hoe eerder op die beweging kan worden voorgesorteerd, hoe meer ruimte en tijd gemeenten krijgen om dit goed te organiseren. Ook is het goed dat instellingen zo snel mogelijk inzicht krijgen in de nieuwe situatie en in de nieuwe zorgvraag van gemeenten.

Zij dankt de commissie voor de lovende woorden over de stagewebsite. In het najaar zal daarover nader worden gecommuniceerd om een extra toeloop te bevorderen voor de aangeboden stageplaatsen.

De SP had het over de impact van het verlagen van de wachtlijst op cliënten. Zij vindt het lastig om nu ter plaatse op algemene signalen te reageren. Beter is het haar buiten de vergadering om op specifieke zaken aan te spreken. Er is een enorme inspanning geleverd om de wachtlijsten te verlagen, met name door de zorginstellingen. Een casus gaat niet van tafel totdat deze bij iemand terecht is gekomen. De provincie probeert dat ook met extra middelen

te ondersteunen. Inderdaad is men er alert op dat er niet, als gevolg van de experimenteerruimte, via een omweg weer een stijging van de wachtlijst wordt gefaciliteerd. Enkele commissieleden hadden vragen over het niet systematisch registreren van het aantal kinderen, dat een herhaald beroep doet op de jeugdzorg. Zij zegt toe dat de commissie daar alsnog nader over zal worden geïnformeerd. Als er sprake is van een andere zorgvraag of een andere indicatiestelling, dan komt het voor dat een cliënt bij terugval opnieuw zijn verhaal moet doen. In de jeugdzorg is het streven kinderen zo te begeleiden dat ze niet iedere keer hun verhaal moeten doen. Het gaat hier om een veel gehoorde klacht, ook door de Cliëntenraad aan de orde gesteld, die serieus is opgepakt. Gestreefd wordt naar één aanspreekpunt en een goede dossieroverdracht.

De ChristenUnie stelde een vraag over de 2,65%. Dit vloeit voort uit het Lente akkoord. Toen is er in een berekening een fout gemaakt en dat resulteerde uiteindelijk in 2,65% korting op de uitkering. Provincies hebben daar protest tegen aangetekend maar er moest wel een oplossing komen. Met de sector is afgesproken dat deze korting over alle partijen fifty/fifty zal worden verdeeld. Dat heeft voor iedereen impact, ook voor de zorginstellingen. Het gaat hier om een ongelukkige maatregel voor alle partijen. Om die reden hebben provincies al beroep aangetekend omdat er door het rijk ten onrechte een korting wordt doorgevoerd.

De transitiecommissie stelselherziening jeugdzorg heeft inderdaad gesteld dat het tijdspad onder druk staat en dat de landelijke kaderstelling nog ontbreekt. Dit is een dringend signaal aan het rijk om snelheid te betrachten. De transitiecommissie is een gezaghebbend orgaan waar goed naar wordt geluisterd. Zij hoopt dat dit signaal op korte termijn ter harte wordt genomen.

Het CDA had zorgen over de kwaliteit bij gemeenten, bv. over het niveau van medewerkers. De provincie is zeer betrokken bij de transitie van de jeugdzorg, wil helpen waar mogelijk, maar wat dit betreft zijn de gemeenten aan zet. De provincie kan zich niet mengen in de gesprekken tussen gemeenten en zorgaanbieders. Getracht wordt gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen. Er zijn afspraken die betrekking hebben op de nieuwe situatie en de provincie is daarin niet langer een partij.

Gevraagd werd of de vorderingen in de transitiearrangementen in de volgende stateninformatie kunnen worden meegenomen. Dat lijkt haar een goed idee. De kritische data hebben te maken met de Transitieagenda waaraan alle gemeenten zich hebben geconformeerd. Wellicht kunnen PS daar meer inzicht in krijgen.

Wat betreft het bedrag van € 824.000 in 2015, dat naar voren is gehaald, meent zij dat dit betrekking heeft op de Alleato gelden. Zij zegt toe dat de commissie daarover nader zal worden geïnformeerd.

PS zijn vrij om het uitvoeringsprogramma te bespreken. Het wordt ter kennisname aangeboden maar wanneer de commissie dat wil bespreken, dan is dat mogelijk. Zij heeft willen aangeven dat gemeenten nu de lead krijgen om het uitvoeringsprogramma voor 2014 vast te stellen.

De provincie tracht meer inzicht te krijgen in het verbeteren en verkorten van de nazorg. O.a. gebeurt dat door de wijze van financieren, nl. trajectfinanciering. Dat is ingesloten in de systematiek van de provincie. Zij zal nagaan op welke wijze de nazorgrapportage kan worden verbeterd. Het feit dat de nazorg niet wordt geregistreerd wil niet zeggen dat de casemanagers, die de kinderen kennen en begeleiden, niet op de hoogte zijn van de problematiek; zij weten of de zorg adequaat of niet is geweest. Het ligt aan het onvermogen van de standaardrapportages om de informatie over de nazorg te selecteren. Overigens is het nog maar de vraag of die informatie nu nog relevant is voor de provincie. Wellicht moet men die ontbrekende informatie maar voor lief nemen en genoeg nemen met kwalitatieve informatie en niet met kwantitatieve informatie. BJZ tracht haar systemen op te bouwen en te laten aansluiten aan de behoeften van gemeenten wat betreft informatie over de jeugdzorg.

Het bedrag van de € 800.000 uit de Voorjaarsnota is een extra gelabeld budget voor bestrijding van wachtlijsten. De PVV refereerde aan een artikel uit de Telegraaf en aan de zorg die door de transitiecommissie stelselherziening jeugdzorg is uitgesproken. Die commissie heeft nadrukkelijk de vinger op de zere plek gelegd en zij hoopt dat het rijk op dat vlak gaat bewegen. De PVV constateerde dat er veel waardering is voor de inzet van provinciale medewerkers in de regio's. Waar mogelijk, worden deze medewerkers ingezet maar ook hier geldt dat dit na 2015 niet langer een provinciale taak zal zijn.

Een vraag werd gesteld over de snelheid van de inzet van experimenteermiddelen, gelet op de deadline van 31 juli. De provincie tracht gemeenten te ondersteunen om hun vraag zo goed mogelijk te formuleren. Tot 31 juli hebben gemeenten de mogelijkheid zich de problematiek eigen te maken. Voor instellingen is het een spannende periode: naar wie gaat de vraag en wie krijgen de middelen? Er is niet langer sprake van gedwongen winkelnering. Een instelling met een goed aanbod kan in principe de vraag tegemoet zien. De instelling die daar minder goed in slaagt, zal met omzetvermindering worden geconfronteerd. Middelen blijven wat langer in het luchtledige zweven. Om die reden zal de provincie in september ervoor zorgen dat de middelen worden uitgegeven, mocht blijken dat gemeenten geen gebruikmaken van de beschikbare middelen.

Spreekster onderschrijft wat betreft de proeftuinen dat gemeenten erg creatief zijn, ook in het leggen van verbindingen. In sommige gevallen moet worden geconstateerd dat de samenwerking wel wat intensiever zou mogen. Soms starten gemeenten met een minimale variant maar gaandeweg ontdekken ze dat een gezamenlijk optrekken, bv. bij de inkoop van zorg, de voorkeur heeft. De provincie zal verder intensiveren waar het gaat om de uitwisseling van kennis, best practices, inzichten, ook als projecten niet gelukt zijn. Dit is ook een aandachtspunt dat door de transitiecommissie werd genoemd.

De provincie werkt inderdaad samen met het transitiebureau van de VNG. Een en ander verloopt voorover zij weet naar wens. Zij zal nagaan of dat ambtelijk ook positief wordt ervaren.

Mevrouw Hoek komt terug op de afbouw van subsidierelaties. De Nederlandse Vereniging van Pleegouders heeft niet gereageerd of een zienswijze ingediend. De vraag is hoe deze vereniging wordt begeleid nu zij hun dak dreigen kwijt te raken. Er dreigt nu een versnippering te ontstaan en daar maakt zij zich zorgen over. Partijen zijn gebaat bij een goed bestand van pleegouders.

Mevrouw Van Viegen begrijpt dat gedeputeerde Pennarts met spanning uitkijkt naar de datum van 31 oktober. Is dat als geruststelling bedoeld of moet zij zich nog meer zorgen gaan maken? Bedoelt de gedeputeerde dat de provincie op dat vlak geen rol meer heeft? Is dat het geval, dan denkt haar fractie daar toch anders over. Voorts beloofde de gedeputeerde in het najaar extra inspanning te leveren om de stagewebsite onder de aandacht te brengen. Spreekster gaat ervan uit dat dit impliceert dat er ook over het gebruik van die website zal worden gerapporteerd.

Mevrouw Maasdam vraagt met betrekking tot de € 824.000 het volgende. In de Voorjaarsnota staat dat dit bedrag wordt besteed aan knelpunten, zoals bestrijding van de wachtlijsten. Zij verzoekt dienaangaande om een nadere toelichting, eventueel later. Voorts vraagt zij of het uitvoeringsprogramma al in september met deze commissie besproken kan worden.

Gedeputeerde Pennarts zegt toe dat zij schriftelijk zal terugkomen op de vraag over de ruim € 8 ton, bedoeld voor het oplossen van knelpunten.

Voorts licht zij toe dat pleeggezinnen onder de verantwoordelijkheid van instellingen vallen. Een aantal instellingen in het Utrechtse biedt met name pleegzorg aan, bv. Zandbergen, De Rading, Leger des Heils. Er is een hele duidelijke focus om kinderen zoveel mogelijk in een gezinssituatie te laten opgroeien. Die vorm van zorg zal zeker blijven bestaan. Het adressenbestand van pleegouders wordt keurig beheerd en bijgehouden door de jeugdzorginstellingen. Op de vraag van de PvdA hoe de gedeputeerde aankijkt tegen de haalbaarheid van 31 oktober, verwacht spreekster dat veel gemeenten die datum gaan halen. Er staat voldoende druk op het proces maar toch blijft het een spannend moment. Afgewacht moet worden of er voldoende arrangementen worden afgesloten, of ze inhoudelijk voldoen en of alle gemeenten daartoe in staat zijn. Mocht dat niet het geval zijn, dan zal er door het rijk een aanwijzing worden gegeven. Waar de provincie kan helpen of een bijdrage kan leveren bv in het beschikbaar stellen van capaciteit, zal dat niet worden nagelaten. Spreekster is van mening dat zij voor de hele Utrechtse regio de verantwoordelijkheid heeft dat de jeugdzorg zo goed mogelijk wordt overgedragen, ongeacht of een gemeente er al dan niet in slaagt op 31 oktober een arrangement af te sluiten. Graag rapporteert zij de volgende keer over het gebruik van de stagewebsite.

Zij dankt de commissie voor de positieve opmerkingen. Zij geeft dat door aan de afdeling omdat de medewerkers een enorme prestatie hebben geleverd in het ondersteunen van gemeenten.

Schriftelijk zal zij terugkomen op de vraag van mevrouw Maasdam of het uitvoeringsprogramma geagendeerd kan worden voor de septembervergadering van de commissie WMC.

De voorzitter rondt hiermee de bespreking van agendapunt 10 af.

11. Statenbrief definitief voorstel ten aanzien van een nieuwe aanpak bibliotheekbeleid

Deze statenbrief is op verzoek van de VVD ter bespreking geagendeerd. De voorzitter memoreert dat er reeds vele vragen over dit onderwerp zijn beantwoord en dat de commissie voorafgaand aan deze vergadering een uitgebreide presentatie over het bibliotheekbeleid heeft gekregen.

De heer Kocken spreekt zijn waardering uit voor de presentatie over de vernieuwing van het bibliotheekbeleid. In eerdere plannen was er sprake van één grote fusieorganisatie. Zijn fractie vindt het positief dat er meer ruimte is voor lokaal maatwerk omdat juist daarin de kracht van het bibliotheekwerk ligt. Ook is het een goede zaak dat er in de derde geldstroom ruimte is om slimme ideeën van buitenstaanders ook financieel te helpen ondersteunen, waar dat bijdraagt aan de bibliotheekinnovatie. Vragen heeft hij over het model, waarbij gemeenten en bibliotheken samen voor de tweede geldstroom een plan gaan indienen. Is dat de meest duurzame weg en faciliteert dat maximaal de betrokkenheid van gemeenten? Zijn er geen directere manieren te bedenken waarbij er sneller sprake is van uitwisseling tussen gemeenten en bibliotheken en BISC?

De heer Boer sprak naar aanleiding van de presentatie van vanmiddag over een schrikbeeld van samenwerking tussen bibliotheken en bv. McDonalds. Spreker kijkt daar anders tegen aan. Wel roept dit bij hem de vraag op in hoeverre bibliotheken inmiddels in staat zijn om met publiek private samenwerking om te gaan.

In de presentatie werd verwezen naar de samenwerking van bibliotheken met organisaties in het sociale domein, zoals de jeugdzorg. De VVD meent dat daar een kans ligt voor de bibliotheeksector. Echter, die link mist hij in de notitie die vooral focust op de oude cultuurpartners.

Mevrouw De Korte dankt eveneens voor de informatieve presentatie die vooraf ging aan deze vergadering. Geconstateerd werd dat de basissubsidie voor alle bibliotheken van belang is. Het is belangrijk dat Veenendaal en Nieuwegein mee gaan doen in het volgende traject. Het CDA vraagt met name aandacht voor kleine bibliotheken. Een aantal daarvan staat bijna op omvallen. Voor de leefbaarheid van de kleine kernen is het van groot belang dat de bibliotheken behouden blijven. Samenwerking met andere partners moet gezocht worden. Het basisonderwijs moet erbij betrokken worden, omdat daar de basis voor het lezen wordt gelegd. Het is belangrijk om doelgroepen in ogenschouw te houden, ook leesprogramma's voor analfabeten, dyslectische kinderen, groot letter boeken e.d. Een bibliotheek heeft veel te bieden en het is jammer wanneer die voorziening alleen maar in de grote kernen beschikbaar zou blijven.

De uitvoering van lijn 2 heeft betrekking op specifieke projecten. Haar angst is dat het slechts naar enkele projecten gaat. Zij vraagt aandacht voor een goede verdeling van het budget over alle projecten. Voorts is het belangrijk dat er duidelijkheid komt over de vraag of het gaat om een budget van € 8 ton in relatie tot lijn 2. Het CDA is van mening dat de aanvraag van subsidies niet te uitgebreid moet zijn, om te voorkomen dat al het geld al kwijt is aan de aanvragen zelf. Aan de subsidieverstrekking lijn 2 moeten criteria worden gekoppeld. Diversiteit is belangrijk.

De heer Schaddelee memoreert dat er 1,5 jaar geleden in deze commissie ook over het bibliotheekbeleid is gesproken. Toen bleek dat gemeenten en bibliotheken op het standpunt stonden dat de provincie zich niet intensief met het bibliotheekbeleid moest bemoeien. Hij vraagt of die grondhouding nu wezenlijk veranderd is. Inmiddels ligt er een advies van de Raad van Cultuur om de provinciale rol ten aanzien van bibliotheken te gaan schrappen. Dat vraagt van de provincie wel een heel goede onderbouwing om de rol van de provincie niet kleiner maar juist groter te maken. Dat wordt nu in feite voorgesteld, nl. het vergroten van de regierol van de provincie. Zijn vraag is concreet wat de rol van de provincie billijkt ten aanzien van de bibliotheken en juist het vergroten van die rol.

Er komt €160.000 beschikbaar voor een externe prikkel, om vernieuwing te bewerkstelligen. Hij vraagt GS en de VVD hoe dat er uit zou kunnen zien.

Voorts memoreert hij dat er in Nederland 4 miljoen mensen lid zijn van een bibliotheek; meer dan de helft daarvan is minderjarig. Vaak zijn zij gratis lid. Hij vraagt waarom scholen niet intensiever bij het bibliotheekbeleid worden betrokken.

De heer Thonon laat het volgende weten:

- D66 sluit zich aan bij de eerste vraag van de ChristenUnie, wat betreft het advies van de Raad van Cultuur.
- Hoe wordt in het nieuwe beleid rekening gehouden met het nieuwe wetstelsel over de bibliotheekvoorzieningen en met het advies van de Raad van Cultuur om de Koninklijke Bibliotheek het aansturende instituut te laten zijn voor de provinciale serviceorganisaties zoals het BISC?
- Wat is het financiële risico van de BISC in relatie tot de provincie Utrecht? Het lijkt erop dat gemeenten ieder moment kunnen uitstappen. Waar ligt het financiële risico voor personeelslasten en ontslagvergoedingen?

Mevrouw Boelhouwer memoreert dat partijen het niet eens konden worden over het nieuwe bibliotheekbeleid. Ook bestond er onderling in de bibliotheken te weinig doorzettingskracht. Zij vraagt of dat probleem met deze oplossing van de baan is. De taak van de provincie wordt groter maar wat zijn de succesfactoren om dit te doen slagen?

De gelden die beschikbaar worden gesteld voor innovatie en ondernemerschap vindt zij in relatie tot het totaal niet veel. Met cofinanciering kan er met een budget meer bereikt worden. Dat zou ook voor deze stroom kunnen gelden. Zij vraagt wie de gelden voor ondernemerschap en innovatie verdelen. Wie beheert die gelden?

De heer Boer begreep dat dit beleid voor twee jaar gaat gelden. Hij vraagt wat de exit strategie is wanneer het beleid niet blijkt te gaan werken, zoals wordt verwacht.

De heer Driehuijs vindt de huidige constructie niet helemaal helder, wat betreft doelstelling en beoogd bereik. Daar moet iets mee worden gedaan. De PvdA is blij dat het onzalige idee van een opgelegde fusie inmiddels is losgelaten. De vraag is nu hoe het beleid dan wel moet worden ingericht. In de notitie staat dat het beleid uitgaat van optimale vraagsturing. De vragers worden gedefinieerd als de bibliotheken en de gemeenten. Echter, uit de presentatie en uit discussies is hem niet duidelijk geworden wat de vraag van de bibliotheken en de gemeenten is. Het lijkt erop dat deze notitie is ingestoken vanuit het idee het bedrag van € 2 miljoen door de provincie te laten wegzetten, maar niet vanuit de vraag van bibliotheken en gebruikers. Dat is een manco in deze discussie. Het gaat erom dat er goed functionerende bibliotheken tot stand komen die meer in de samenleving staan, die bereikbaar zijn en kleine kernen bedienen. Die heldere rode draad mist hij in deze notitie.

In het begin van de notitie staat dat uitgegaan moet worden van optimale vraagsturing terwijl op pag. 8 staat dat er een partij ontbreekt die knopen doorhakt. Waarom moeten er knopen worden doorgehakt als wordt uitgegaan van optimale vraagsturing? Graag ontvangt hij daarop een toelichting.

Op pag. 8 wordt aangegeven dat er voor een nieuwe vorm wordt gekozen omdat er geen nieuwe onderwerpen meer zijn die meerwaarde opleveren, door het gezamenlijk te doen. Een van de onderwerpen waar GS aan refereren is innovatie. Dat is wel degelijk een onderwerp waarop meerwaarde te behalen valt met een gezamenlijke inspanning.

Voorts wordt gemeld dat Veenendaal en Nieuwegein niet meedoen. Op pag. 11 en 12 wordt de hoop uitgesproken dat ook in de nieuwe constructie Veenendaal en Nieuwegein mee gaan doen. Misschien willen die bibliotheken helemaal niet meewerken. Beter ware het dat ze meedoen zodat er één groot provinciaal systeem gaat ontstaan waar alle gebruikers optimaal van gebruik kunnen maken.

De provincie gaat uit van de afstemming van de lokale vraag. Indien er in Nieuwegein en Veenendaal geen lokale vraag is, is het de vraag waarom ze mee zouden moeten doen. Ook in Eemnes is er sprake van een bijzondere situatie. Eemnes ligt in de provincie Utrecht maar doet mee met Noord-Holland. Deze gemeente shopt over de provinciegrenzen heen; waarom gebeurt dat? De PvdA vraagt zich af wat de gedeputeerde wil. Moeten er nu beleidslijnen worden uitgezet of moeten er geldstromen worden gekanaliseerd? De PvdA vreest het laatste. Spreker wijst voorts op de landelijke ontwikkelingen, op het gebied van wetgeving. Hij vraagt hoe dat bij voorliggend voorstel past. Ook vraagt de PvdA zich af hoe de positionering van de provincie past bij dit beleid, zeker in relatie tot hetgeen andere provincies voorstaan.

De heer Marchal kan zich in grote lijnen vinden in de reacties van de PvdA en de ChristenUnie. Hij constateert dat er conform lijn 2 vragen, ideeën en behoeften bij bibliotheken en gemeenten worden opgehaald. Hij vraagt of er reeds gemeenten en bibliotheken zijn die hebben gereageerd. Er zijn zorgen over de bibliotheken omdat de gemeentelijke bezuinigingen de bibliotheken raken. Hij vraagt of de nu geschetste ontwikkeling “het ei van Columbus moet zijn” als het gaat om het voortbestaan van de kleinere bibliotheken.

Mevrouw Hoek mist in voorliggend stuk een belangrijke doelgroep van de bibliotheek, nl. de ouderen. Deze groep dreigt tussen wal en schip te geraken. De kinderen hoeven niet meer bij de digitalisering aan te haken; zij worden daarmee opgevoed. De MFA's, de multi functionele accommodaties, komen tegenwoordig als paddenstoelen uit de grond, zeker nu bibliotheken met hoge huisvestingskosten worden geconfronteerd. Daarom worden bibliotheken in toenemende mate in MFA's ondergebracht. Echter, in de MFA's verdwijnen voorzieningen als meubilair, een koffiemachine e.d. Dat dupeert ouderen, die juist veel gebruik maken van de klassieke bibliotheken. Dat alles komt niet terug in voorliggend stuk. Nadrukkelijk stelt zij dat veel meer rekening moet worden gehouden met de oudere gebruiker van de bibliotheek. Zij vraagt hoe de gedeputeerde zich ervoor gaat inzetten om deze voorziening voor ouderen te behouden.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat 1,5 jaar geleden werd gesproken over de grote fusie van 7 bibliotheekstichtingen samen met de provinciale serviceorganisatie. Daarvoor was in deze commissie bitterweinig draagvlak, maar ook gemeenten voelden daar weinig voor. Dat was aanleiding om verder te kijken, daar zo'n fusie geen optie was. Daarbij tekent zij aan dat GS in de afgelopen periode herhaalde malen zijn benaderd door de bibliotheken en de provinciale ondersteuningsorganisatie, met de melding dat partijen er niet uitkwamen en dat de samenwerking te wensen overliet. Na een zoektocht naar een betere manier van samenwerking, ligt er nu een nieuw model voor. Spreekster is ervan overtuigd dat er wel iets voor bibliotheken moet gebeuren. De provincie geeft een relatief klein bedrag, nl. € 2 miljoen uit aan ondersteunend werk in bibliotheken. Gemeenten geven een veelvoud van dat bedrag aan bibliotheken uit. Het gaat dan wel om individuele gemeenten en individuele bibliotheken met onderling zeer grote verschillen. Zo kan Utrecht niet worden vergeleken met Lopik of Bunnik. De provincie heeft een zeer wezenlijke taak daar niemand de stelseltaken financiert zoals ICT, distributie van boeken e.d. In dat deel van de bibliotheektaken ligt juist de meerwaarde van de provincie Utrecht. Zij vindt dat de € 2 miljoen zo doelmatig mogelijk moet worden uitgegeven om een voorziening in stand te houden die naar haar overtuiging absoluut meerwaarde heeft. De provincie heeft de BISC gestimuleerd om te gaan samenwerken met een grotere bibliotheekorganisatie om meer efficiencyvoordelen en inspiratie te halen. In de komende twee jaar wordt uitgezocht, samen met gemeenten, hoe de bibliotheken het best kunnen worden georganiseerd. Zij gelooft in het model maar gaandeweg zal blijken wat het meest optimale zal zijn. Dit model is bij bibliotheken getoetst. In eerste instantie waren er weerstanden en problemen, echter, deze waren er ook in het vorige samenwerkingsmodel. De bibliotheken hebben meerwaarde maar moeten wel innoveren, gelet op de ouderen, kinderen met mediawijsheid, dyslexie, laaggeletterdheid en de samenwerking met scholen, ook als het gaat om accommodatie. Sommige bibliotheken moeten sluiten maar gaan samenwerken met een Brede School. Op vele manieren is er innovatie mogelijk. Zij ziet een duidelijke meerwaarde in de taak van de provincie om dat zo goed mogelijk te organiseren. Dit model lijkt het meest adequaat te zijn en zij staat daar achter. Zij heeft dit ook bij een extern deskundige laten toetsten.

Vragen zijn er gesteld over het advies van De Raad van Cultuur die stelt dat de regionale meerwaarde nog niet is aangetoond en dat de Koninklijke Bibliotheek in deze een rol op zich kan nemen. Echter, de Raad van Cultuur baseert zich niet op een uniform uitgevoerd bibliotheekbeleid. In iedere provincie wordt het anders gedaan. De provincie Utrecht doet het zo slecht nog niet, gelet op de gemeenschappelijke faciliteiten in deze provincie. Zij is benieuwd op welke constatering de Raad van Cultuur haar advies baseert. Het is nog maar de vraag of de Koninklijke Bibliotheek in staat en bereid is om de basisfunctie in te vullen die nu door de regio wordt ingevuld. Het gaat hier alleen nog maar om een advies van de Raad van

Cultuur en dat is verder nog niet in beleid geïmplementeerd. Als dat het geval wordt, zal de provincie daar uiteraard op acteren.

De VVD vroeg of er voldoende oog is voor het aanboren van nieuwe doelgroepen en de PPS. Zij gaat daarvan uit, al is het maar uit noodzaak geboren. Er komen steeds meer initiatieven van de grond. Zo is er een bibliotheek in Haarlem in een stationshal ondergebracht. In Nieuwegein worden de welzijnstaken door de bibliotheek naar binnen gehaald, waardoor nieuwe doelgroepen maar ook ouderen worden bereikt. Duidelijk is wel dat bibliotheken voor hun voortbestaan moeten vechten. Oog is er voor nieuwe samenwerkingsverbanden en het benaderen en bereiken van nieuwe doelgroepen.

Gesteld werd dat Veenendaal en Nieuwegein bij voorkeur moeten meedoen; die wens komt nadrukkelijk in voorliggend stuk naar voren. Wanneer beide gemeenten de voordelen van samenwerking ook in de toekomst niet zien, dan is dat aan hen. De wil en de wens en het besluit om samen te werken ligt bij die gemeenten. Aan de andere kant zijn er bibliotheken die het niet gemakkelijk hebben en waarin geïnvesteerd moet worden. Zij hoopt dat de nieuwe samenwerking ook voor Veenendaal en Nieuwegein aanleiding is om aan te sluiten. Dat levert dan weer twee prachtige bibliotheken op met hele innovatieve aanpakken die grote doelgroepen weten te bereiken, met name Veenendaal. Andere bibliotheken kunnen daar ook weer van leren. De innovatiemiddelen kunnen ook aan bibliotheken worden uitgegeven die ideeën hebben waar andere bibliotheken ook wat aan hebben.

Later zal zij terugkomen op de verdeling van projecten in lijn 2, o.a. in de komende kaderbrief.

De SP vroeg naar de exit-strategie. Zij gelooft in dit model en naar beste eer en inzet gaat ze daarmee aan de slag.

Om de problemen te kunnen oplossen is er ook bereidwilligheid van bibliotheken nodig. De sector heeft een bepaalde eigengereidheid en vindt de eigen aanpak het meest doelmatig. Samenwerken is een kunst die men moet leren.

De provincie Utrecht beheert het budget.

Zij zegt toe alsnog terug te komen op de vraag van D66 over het financiële risico van de BISC voor de provincie Utrecht.

De PvdA meent dat het gaat om een systeem om geld weg te zetten. Zij hoopt dat zij dat beeld heeft kunnen wegnemen. Zij is van mening dat het bedrag van € 2 miljoen in taken wordt geïnvesteerd die niet zo gemakkelijk door gemeenten zijn over te nemen. De provincie wil die taak optimaal gaan organiseren. Uiteindelijk is men op dit model uitgekomen en dat is ook bij bibliotheken getoetst.

Utrecht doet het niet slecht, gelet op samenwerking en faciliteiten, maar er wordt een open oog op andere terreinen gehouden. De samenwerking van het Bisc met Probiblio geeft aan dat verder wordt gekeken dan alleen de provinciegrenzen.

De heer Driehuijs vraagt wat bedoelt wordt met passages als “Er moeten knopen worden doorgehakt”; kan dit alleen door de provincie worden gedaan?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat het knopen doorhakken h.i. refereert aan de BISC en de SUB. Toen zat men in een situatie dat 7 bibliotheekinstellingen met hun directeuren op basis van consensus tot activiteiten kwamen. Daar zat een enorme diversiteit in en daardoor bleek het erg moeilijk te besluiten waar het geld aan moest worden besteed. Het doorhakken van knopen is nu in feite teruggehaald. Nu wordt er een uitvraag bij gemeenten gedaan en daaruit worden de grote vragen gedestilleerd. Niet meer aan de orde zal zijn dat iedere gemeente een vraag moet onderschrijven. Als er een grote gemene deler te vinden is, die vernieuwend is voor het bibliotheekwerk, kan de provincie als subsidieverstrekker besluiten waar het geld naar toe gaat. In feite is dat een stap terug. Liever had zij gezien dat de bibliotheken dat zelf

deden. Die ruimte was er niet en de visiebeweging ontbrak. Nu wordt op deze wijze bezien of er verbeteringen mogelijk zijn. Overigens is dit model niet in beton gegoten. Over 2 jaar wordt het samenwerkingsmodel geëvalueerd en wellicht kan er dan meer mandaat bij bibliotheken en gemeenten worden neergelegd.

Gedeputeerde Pennarts vervolgt dat het budget niet wordt verhoogd maar dat getracht wordt dit zo efficiënt mogelijk in te zetten. Zij weet niet waar het bedrag van € 160.000 aan wordt besteed. Wel weet zij dat dit bedrag gelabeld is voor innovatieve concepten. Het is zeker aan de orde dat de scholen worden betrokken bij het bibliotheekbeleid, als vestiging, maar ook omdat een belangrijke doelgroep zich in de scholen bevindt. Steeds meer richten bibliotheken zich op hele jonge kinderen maar ook op de ouderen, juist nu steeds meer welzijnstaken de bibliotheken worden ingehaald.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

12. Statenbrieven en ingekomen stukken die ter informatie worden aangeboden.

12.1 Statenbrief eindverantwoording Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen

12.2 Bericht Europa en fiches juni 2013

12.3 Statenbrief EYOF

13. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.